

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

“Pământul.”

Sibiu, 31 Octobrie n.

Ômeni cari nu prea știu să se dea sémă despre aceea pe scriu sau vorbesc, ni-au spus și până acum de nenumărate ori, că pământul pe care trăim și din care ne hrănim e magiar, precum magiară e și apa pe care o bem și magiar e aerul cel înghițim, și că prin urmare chiar și din acest motiv magiari trebuie să ne simțim toți, și magiari trebuie să devenim toți în această patrie magiară.

Față cu ideile acestora greșite noi am susținut și susținem, că pământul e al aceluia care-l are în stăpânire și lucrare, fie că e Magiar, Român, Sas, sau de ori-care altă naționalitate, ear' apa și aerul e de la Dumnezeu, care nu e numai al Magiariilor, ori numai al Românilor, Sașilor, etc. ci e al tuturor, pentru-că tuturor părinte bun, ocrotitor și îngrijitor le este, prin urmare tuturor nu mörte, ci vișă le dorește.

Teoria cu pământul (deocamdată numai cu pământul!) s'a schimbat acum într-o altă, recunoscându-se că într'a-dever pământul e al aceluia, care l'are în stăpânire; dar' se stabilește o nouă teorie, în fond la fel cu cea vechiă, susținându-se, că în patria această numai Magiarul e îndreptățit a cere și a căpeta pământ, și că prin urmare pământul numai proprietate magiară trebuie să ajungă, în scopul conservării și estinderii neamului unguresc.

Meritul de a fi inventat teoria această este al ziariului magiar “Budapesti Hirap”, (de altcun ziariu destul de serios), care în primul seu din Dumineca trecută pledază cu mare căldură pentru luarea pământurilor de la nemagiari și împărțirea lor între Magiari, din motivul, că acestia au scăpătat rău de când “străinul” (înțelege cumva pe Evrei?) a ajuns până în inima țerii, cucerind pământ de la Magiari.

Iată ce ni-se spune în ziarul numit:

“In fine trebuie să ne oprim odată pe cariera, care promovează, sau nu împedă nimicirea caracterului național magiar al Ungariei. Să se dea pământ la cât mai mulți Magiari, să se estindă dreptul de proprietate al omului magiar pe teritoriu cât mai vast: iată ce propagăm noi! Pământ suficient deci țeranului, însă numai țeranului magiar, care dă materialul cel mai bun pentru armată, e cel mai acomodată pentru civilizație și are cele mai mari aptitudini pentru cultivarea pământului. (Probabil, că de aceea și-a pierdut pământul!)... Pământ țeranului magiar, pământ în măsură, ca nu numai să vegeteze, ci să se sporască și să se întindă... Calea pe care avem să facem, ca țeranul magiar să ajungă la aceea ce i lipsește (la mult pământ!), ni-o arată împrejurările. Trebuie să satisfacem pe țeranii magiari din pământul posedat de nemagiari și de cei cari nu vor să devină Magiari!... Nu ne gândim la confiscare neîndurată, ci numai la măsuri legale, cari au să dea despăgubire completă, având să suporte cheltuielile statul, marea și mica proprietate...”

Am înțeles, și suntem pe deplin în curat cu noua teorie.

Va să zică, fiind-că unii dintră cetățenii acestei țeri n'au fost în stare să păstreze aceea ce aveau, ci au lăsat, ca “străinul” să pună mâna pe avutul lor, deschidându-i drumul până în inima țerii, — se propune acum, ca să se iee de la cei ce buni chivernisitori s'au dovedit a fi, aceea ce ei au păstrat și agonisit prin muncă și cruțare, și să se dea acelora, cari ca mâne, ori poi-mâne, probabil că earăși pe mâna “străinului” vor lăsa să ajungă aceea ce primesc! (Cel puțin îndreptățit este ori și cine să presupună, că cel-ce n'a știut munci și cruța în trecut, nu va ști munci și cruța nici în viitoriu.)

Așa e, că e bună și frumoasă teoria aceasta? Frumoză și dictată de sentimente — umanitare! Și acceptându-se, ore unde am ajunge? Sigur acolo, că din această nouă politică economică (se

i zicem așa!) tot numai “străinul” ar trage foloșele, pentru-că pe a lui möră se mână apa. Sau nu cumva tocmai acesta e scopul? Prea ne vine a crede că — da!

Rolul educațiunii.

Am vorbit și vom mai vorbi despre rolul pe care trebuie să l'aibă educația în învățământul public, pentru-că prin această credem că ne împlinim o datorință impusă nouă de tragerea de inimă ce o avem pentru binele de obște al neamului românesc. Ear' părinții și învățătorii vor înțelege, că numai spre bine pöte să fie, dacă neconștient li-se atrage atențiunea asupra faptului, că forța și rezultatul mulțămitoriului al învățământului în educație residă.

Învățătorul trebuie să și facă deci de cea mai sfântă chemare a sa, nu a turna învățătură multă în capetele elevilor, ci întâiu de toate a forma din ei ômeni și cetățeni folositori semenilor lor. Inima copiilor trebuie întâiu desvoltată, pentru-că numai așa se căștigă pe sémă omenimei spirite juste și libere, ômeni cu conștiințe drepte și cu voințe tari, ômeni adevărați, de cari nu numai cei de pe vremea lor, ci și cei din viitoriu pot să aibă folos.

Educația ne dă singur ômeni desvârșiți și cetățeni buni, pentru că educația sădește în noi virtuțile cele nobile și frumoșe la cari a ajuns priceperea moralei adevărate.

Să nu se scape deci din vedere pe nici un moment educarea sentimentelor, desvoltarea simțului de dreptate și de datorință, bazele fundamentale ale omului corect, bun și folositoriu.

Lipsind din sinul omului simțul de dreptate și de datorință, îi lipsește și inclinarea spre asociere, pentru-că se ferește de semenii sei, și de aici se nasc apoi nenumăratele rele, nu numai pentru omul singuratic, ci pentru neamul întreg din care face parte.

În sinul copiilor trebuie trezit deci și desvoltat boldul de a se apropia cu

încredere de semenii lor, și de a ave simpatii pentru ei. Și simpatiile acestea trebuie să se ivescă ele singure, în mod neforțat, învățând copiii să și imagineze durerile altora, ca și cum ar fi durerile lor proprii, pentru-că numai cel-ce se știe pune în poziția celui nefericit, e în stare să și facă bine din inimă curată.

A ave simpatie pentru cineva nu înseamnă numai atăta, că dacă e trist el sunt trist și eu, dacă plânge și se tânguește el, plâng și mă tânguesc și eu, ci mai mult aceea, că eu, punându-mă în situația în care el se află, să trec cu el împreună prin toate durerile ce le simte și să mi pot imagina, că purtarea mea și a altor semeni i-au cauzat aceste dureri.

Și tocmai noi, cei de astăzi, avem necesitatea cea mai mare de desvoltarea sentimentului simpatiei, noi cari ne purtăm cu atăta neîncredere unul față de altul, în cât nesociabilitatea noastră a devenit pe unele locuri chiar proverbială.

De altcun preste tot în educarea sentimentelor am rămas cam binișor înderēt, dovadă modul nostru de discutare în întruniri publice și modul nostru de scriere în organele de publicitate.

Să nu uite deci învățătorul nici odată și să nu lase să treacă nici o ocaziune binevenită, fără a combate în elevii săi inclinarea spre a face nedreptate, și preste tot apucăturile cele rele, cari lăsându-li-se teren larg de liberă desvoltare, produc ômeni necorecți, necinstiți și fără inimă.

Cinstea și sentimentul datorinței, iată ce formează podoba omului desvârșit, pentru-că omul cinstit e bun, corect și drept totodată. De aceea, în privința cinstei trebuie să se stărue mai mult în școle, în privința cinstei și a datorinței, pentru că aceste însușiri se cer de la toți membrii unei anumite societăți, dacă e ca societatea să mērgă înainte pe cale normală.

A desvolta în elevi sentimentul simpatiei, este deci a i împinge pe calea

FOIȘORĂ

Măestri și plugari.

— Strofe ocazionale.* —

Români cu fruntea în sudore
O clipă lucrul voi lăsați
Și n'astă zi de sărbătoare
Ca frați cu trați vă adunați!

Un dulce glas pe toți vă chiamă
Din munți înalți, din verzi câmpii:
E-al națiunii glas de mamă,
Ce mult dorește pe-ai săi fii,

Corul plugarilor.

De veacuri lungi străbuna glie
Cu terul ager noi brăzdăm
Și n'holdă mândră, aurie,
Câmpii și dealuri îmbrăcăm.

Corul meseriașilor.

Mai tineri noi, cu hărnicie
Unelta n'mâni am apucat
Și-al nostru braț cu măiestrie
Istele lucruri a creat.

Corul plugarilor.

Dar' spicele de aur pline
Noi în cununi le împletim
Și ori și când, în rău și n'bine,
Voioși cu voi le împărțim.

Corul meseriașilor.

Și noi cu drag vă facem parte
De tot ce brațe făptuesc;
Când greul vieții se împarte
În toate, frații buni sporesc.

Împreună

O! națiune, mamă sfântă,
L'altarul tău îngenunchiăm
Și n'fața ta, ce ne încântă,
Frăție n'veci noi azi jurăm!

Spre slava ta voioși munci-vom
Cu gând deștept, cu brațe tari,
Ș'altarul tău uniți păzi-vom,
Români măestri și plugari.

Brașov, Iulie 1902.

Andrieu Barseanu.

Șarpele și păcatul.

Noi avem o zicătoare: l'a mușcat șarpele de inimă. Prin șarpe înțelegem ispita de a face rele, duhul necurat al răsunării, pisma și pofta de-a nimici binele de-apropelui. Inima e lăcașul gândurilor bune, tot ce e frumos și nobil pornește — așa credem — din inimă. De aceea ne și rugăm, ca Dumnezeu să se scobore “în inimile noastre”. Și e poetică ideea, mai ales poetic exprimată, că șarpele a otrăvit acest lăcaș curat al lui Dumnezeu, că răul a biruit binele.

Duhul răului, sau cum îl numește biblia, Satana, a înșelat pe Eva luând chipul șarpelui. Și când zice Biblia: “ear' tu, Adame, vei trăi din sudorea feții tale...” și șarpele va păzi călcăiul tău, ear' tu vei strivi capul șarpelui...” ea nu vorbește de adevăratul șarpe, de năpărcă, ci de ispita răului, de păcat și de putința de-a strivi pofta păcatului.

Balaurii din poveștile noastre sunt duhurile rele cari pricinuesc nefericiri ômenilor, de aceea se luptă cu ei voinicii Feți-Frumoși, cari sunt întruparea binelui. Balaurii sunt cu mai multe capete; tai unul, crește altul. De ce? Căci așa e păcatul, are multe rădăcini; tai una, crește alta în loc. Balaurii ni-i

închipuim ca niște dihanii urite și grozave — și ce e păcatul altceva? — cu făptură de șarpe, căci șarpele e întruparea răului. Ei trăiesc prin peșteri întunecoșe, se hrănesc cu carne de om, fură fete de împărați: păcatul și răutatea fuge de lumină, plănuește la întuneric, nimicește ômenii prin pismă, zizanie, ură, așa că trupul ômenilor e hrana răutății păcatului. Ear' fetele de împărat sunt nevinovăția, sufletele curate, și povestea nu spune altceva de cât că nevinovăția cade și ea jertfă răutății.

Acesta e rostul balaurilor din poveștile noastre. Așa dar' ei nu sunt “fleacuri de ale țeranilor” și “minciuni de ale babelor” — nu, balaurii au trăit și trăesc, ear' basmele cu balaurii nu sunt nerozii, ci lucruri adevărate, dar' spuse în chip poetic, deci cu atât mai frumoșe, cu cât sunt și adevărate și cu iscusința spuse.

Voinicii din povești se luptau cu balaurii, ca să desrobescă fete de împărat. Adecă lumina și virtutea voesc să biruiescă întunerecul și păcatul, să mântue nevinovăția și iubirea binelui. Une-ori virtutea cade în luptă cu răutatea, dar' ea iarăși învie, și la urma urmei tot virtutea biruiește: și Făt-frumosul de multe ori e biruit de balaur, rămâne mort, mai ales fiind vrăjtit, dar' prin cine știe ce

*) Dedicate expoziției industriale din Sibiu, aranjată de “Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu” și de “Reuniunea sodalilor români din Sibiu”.

cinstei și a datorinței, pentru că omul care are simpatii pentru cineva, nu va căuta nici-odată să-i facă neplăceri și să-i facă rele, ci din contră, va căuta să-l ferescă de rele și să-i facă bine, unde poate și după cum poate.

Adevărat, că egoismul, atât de lătit în zilele noastre, a cam scos din sinul omenesc sentimentul simpatiei, și prin urmare e cam în apunere și cinstea, pe multe locuri, precum în amori se află și simțul de dreptate și de datorință. Dar' din școală, din mâinile destere ale învățătorului nu iese lumea de astăzi, egoistă și deviată de la calea cea bună, ci iese lumea de mâne, care așa va fi cum va eși din școală!

De aceea, accentuăm încă odată, învățătorul se-și dea toate silințele, ca din copilășul dat spre creștere pe mâna lui, să formeze pe sâma societății omenesti un membru folositor, cu spirit de dreptate și de libertate, cu conștiință dreaptă și cu voință tare.

Se înțelege, că deodată nu se poate face lucrul acesta pe linia întregă. Încet cu încetul vom câștiga însă pe calea aceasta tot mai multe caractere ideale, cari apoi vor netezi calea pe sâma celor-ce vor călca în urmele lor, și una din generațiile următoare va fi sigur așa cum au fost cele mai multe din trecutul neamului nostru: model de cinste și de dreptate, lucruri cari se pot da și se pot căpăta numai prin o educație bună și deservită.

Pentru catedrală.

La fondul pentru zidirea catedralei au mai intrat următoarele contribuiri, din tractul *Ungurașului*:

- | | |
|---|----------|
| 1. Pavel Roșca, proto-presbiter | cor. 200 |
| 2. Gavriil Murășan, paroch în Jimborul-mare | " 120 |
| 3. Ioan Giorgia, paroch în Bălan | " 120 |
| 4. Ioan Andreiu, paroch în Rachis | " 100 |
| 5. George Olariu, capelan în Stîna | " 100 |
| 6. Gavriil Curea, paroch în Dol | " 100 |
| 7. Iuliu Chiffa, paroch în Hida | " 100 |
| 8. Ioan Pop, paroch în Miluan | " 100 |
| 9. George Pușcaș, paroch în Sântă-Măria | " 100 |
| 10. Vasile Pop, paroch în Gălpuia | " 100 |
| 11. George Vlaicu, capelan în Păușă | " 100 |

De la *învățătorii* din tractul *Ungurașului* au intrat următoarele contribuiri:

întemplantare dumnezească învie. "Vai, ce somn greu am dormit" zice voinicul. "Ai fi dormit de vecie, dacă nu eram eu". zice mântuitorul său. Acest somn însemnează înfrângerea vremelnică a virtuții, dar' Dumnezeu nu voeste să piară virtutea și "sunt eu aici, și tu n'ai să dormi pe vecie" și dă virtuții puteri nouă, dar' acum cu mult mai bărbătești și mai hotărâte: Făt-frumos învie totdeauna "mai frumos de cum a fost".

Așa trebuie să înțelegem basmele, căci numai acesta e adevărul vecinic al lor; ele nu sunt făcute de un mincinos, ci de un om înțelept. În ele, ca și în proverbe, e ascuns un adevăr mare, și e rău de cine se uită la vorbă și nu la înțelesul lor. Un prost când aude proverbele: "Capul plecat nu-l taie sabia" sau "Nu poți ține doi pepeni într'o mână" rîde cu hohot și jură că e nebun cel ce crede aceste proverbe: el își dă și probă că poate ține doi pepeni într'o mână, puindu-i unul peste altul, că sabia taie capul ori îl ține sus ori plecat. Așa face prostul. Dar' înțeleptul știe altfel, știe că vorba din proverbe și basme trebuie altfel înțeleasă nu cum e spusă.

G. Coșbuc.

- | | |
|---|---------|
| 1. Simion Rotariu, învățătoriu în Dol | cor. 30 |
| 2. Petru Bura (Jimborul-mare) | " 30 |
| 3. Ioan Terec (Baica și Hida) | " 30 |
| 4. Ioan Giorgia (Bălan) | " 20 |
| 5. Ilie Rus (Jac) | " 20 |
| 6. Alexandru Gog (Tresnea) | " 20 |
| 7. Teodor Păușan (Păușă) | " 20 |
| 8. George Lazar (Cubleșul-român) | " 20 |
| 9. George Bodea (Dânc) | " 15 |
| 10. Alexandru Giurușan (Fizeș-Sâmpetru) | " 15 |
| 11. Augustin Romitan (Rachis) | " 10 |
| 12. Ilie Podariu (Stîna) | " 10 |
| 13. Arsenie Nedelcu (Unguraș) | " 10 |
| 14. Pompeiu Rotariu (Bodia) | " 10 |
| 15. Ioil Vlaicu (Sântă-Măria) | " 10 |
| 16. Vasile Ciuca (Miluan) | " 10 |
| 17. Vasile Groza (Ciumerna) | " 10 |

Păstrați bucatele!

Abia s'a terminat imblatitul spicóselor și pe unele locuri culesul cucuruzului, și deja în zilele târgurilor de săptămână piețele orașelor sunt inundate de bucate de vințare. Și barem de le-ar pute vinde bieții economi pe prețuri convenabile, ca să se cunoască cu ceva! Dar' le dau aproape pe nimic, — fiindcă n'au preț. L'au scârțiat cât de jos boierii de la bursă.

Intră mijlocele prin cari marii comercianți de cereale — pe cari îi putem subsuma în cuvântul *bursă*, strică prețurile, pentru-ca ei se potă cumpăra toamna eftin spre a vinde primăvara scump, sunt și rapoartele despre recoltă așa și așa de bogată. Firește, că pe baza acestor rapoarte — cari de obicei nu corespund stării faptice — agricultorii și vind bucatele pe prețuri aproape de nimic. "S'a făcut mult grâu" — ori cucuruz, etc. — "în anul ăsta, n'are preț", auți adese-ori din gura economului. Și-și vinde recolta pe prețul ce i-l fac samsarii bursei.

Acésta însă, deoparte e despoierea bietului agricultor de câștigul muncii sale, de altă parte: *chivernisăla rea* din partea agricultorilor înșiși, vințându-și bucatele pe prețuri de nimic, pentru-ca tot ei apoi se le cumpere scump coala în ărnă. De aceea lucrul cel mai cuminte ar fi, ca în cât numai se poate, economii nostri să cerce a-și împlini datele prin alte mijloce, și să nu-și prădeze biata recoltă. Mai ales că în anul acesta s'au făcut puține bucate, nu cum spun rapoartele bursei, ceea-ce ved și constată și alții. Astfel deputatul dietal Anton Bauer scrie în privința acésta în "Magyarország" un articol foarte vrednic de atențiune, pe care, spre a-l ceti și economii nostri, îl publicăm în următoarele:

"E plină lumea de vestile bucate în toate părțile, că ce recoltă splendidă a avut în ăst-an Ungaria, și prin aceste bucinări au micșorat prețul bucatelor, care și de altcum era destul de neînsemnat. Dar' dacă ăre-care ar veni să petrecă puțin în mijlocul poporului de la sate, barem pe aici prin ținuturile noastre, foarte curând s'ar desmeteci din acest vis frumos; căci — durere, — numai vis, închipuire poate fi numită acésta "splendidă recoltă", pentru-că numai vestea e mare, dar' recolta însă-și, dacă și pe alocurea e mulțămitoare, pe cele mai multe locuri însă nu numai că nu e mulțămitoare, ci e chiar slabă. Ceea-ce înghețurile de astă-primăvară au lăsat nepustiit, au pustiit ploile de astă-vară, deosebi pe locuri de la șes; cartofii, cucuruzul, la ce s'ermanul popor mai mult e avisat, fiindu-i hrana de căpetenie, căci de pâne rar are parte, au dat recoltă cât se poate de slabă. Pe lângă acésta cartofii nici nu sunt sănătoși, nu sunt făinoși, nu conțin materii nutritive, ci sunt apătoși de-a binele, așa că foarte curând vor putrezi, ceea-ce pentru popor e plagă foarte mare. Culesul viilor, care pe cele mai multe locuri acum e în curgere, a cauzat proprietarilor desamăgire

mare. Pagubele cauzate de peronosporă și de oidium, sunt potențate și prin veacul rece, ploios, și dacă va și fi vin, acela a bună sémă nu va fi de cine știe ce calitate bună.

Ocupându-ne mai din adins cu vestita recoltă bună din ăst-an, iasă la ivelă că, zeu, aceea nu există la noi, deosebi pentru s'ermanul popor de la sate nu, care plin de îngrijorare așteptă sosirea iernii, aducându-i ea numai miserie, căci cartofii și cucuruzul se gată curând, erna însă e lungă și e mult până la începerea lucrului de primăvară, prin care clasa muncitoare de la sate se potă ajunge la ceva câștig.

Ți-se strînge inima, mergend de la sat la Budapesta și vîdend acolo noul palat al dietei, clădit în lux orbitoriu, și aducendu-ți a minte apoi de înfiorătoare miserie ce ține încătușat pe poporul nostru de la sate. Contraste mai mari, mai triste, nici că-și pote cineva închipui, de cât acest palat mare și pompos, clădit pe banii scumpi ai țerei, în timp ce satele noastre sunt cutierate de esecutori, fiind-că poporul nu mai pote satisface uriașelor sarcini de dare. . . .

Describe starea miseră a comunei Tapolca, pe care o prezintă ca exemplu la sărăcia și miseria de la sate, apoi continuă astfel:

"Mulți își fac obiect de studiu emigrările, cari la noi sunt în așa mare măsură, cât pot fi considerate chiar ca o plagă epidemică. Lucru foarte vrednic de laudă. Pot zice însă, că faptul acesta trist n'are lipsă de nu știu ce studiere. Poftescă numai și locuiască cineva la sat, ocupe-se cu poporul, cu sörtea lui grea, și foarte curând va ști cauza pentru care lamura poporului nostru emigră: pentru-că aici a casă 'i amăresc până și cea din urmă bucatură.

La încoronarea regelui Angliei reprezentanții Indiei s'au prezentat în pompă uriașă, pe când a casă bântuia fometea, ear' cheltuielile acelei pompe orbitore tot poporul acela s'era, chinuit și flămend a trebuit să le suporte. Casul acesta 'mi revocă în memorie involuntar stările de la noi, cari în câțva sémăna hotărît cu cele amintite mai sus. În Budapesta fu clădit cu 34 milioane de corone palatul dietei; cheltuielile cu susținerea lui, chiar și numai de pe un an, fac o mare avere. Cu cheltuieli uriașe e în edificare un pod, care probabil că nu va fi terminat nici-odată. La lista civilă se mai cer milioane, ministrul de război pretinde milioane pe sēma armatei, tot numai milioane și milioane, tot numai splendore, pompă, pretenții de mare-putere pretutindenea; pe lângă acestea însă an de an crește miseria, an de an s'ărăcește poporul și tot mai mare măsură iau emigrările.

Așa se presintă, privită de aproape, recolta aceea uriașă, pe care unii o bucină în lume, sub a cărei influință execuțiile pentru dare curg strună și fără nici o milă, și se pun pe umerii contribuenților sarcini nouă și nouă, până ce vor sucumba de tot!"

NOUȚĂȚI

Regele României — la Ruscuc. Conform unui raport din Sofia regele Carol al României în 2 Noiembrie va sosi la Ruscuc, spre a se întâlni cu principele Ferdinand al Bulgariei. În vederea acestei întâlniri principele Ferdinand, care petrece în Ruscuc, nici n'a mers la Sofia să deschidă însuși sesiunea sobraniei, ci mesajul de tron a fost cetit din partea ministrului-president Danev.

Calătoriile țarului. "Daily Telegraph" (Londra) pe baza informațiilor primite din Copenhaga vestește, că țarul va merge la Roma în 15 Ianuarie 1903, fiind patru zile ôpe al regelui Italiei. De acolo va merge la Cetinje (Muntenegro) și la Athena (Grecia) și probabil că și la Constantinopol.

"Reuniunea română de musică din Sibiu" în adunarea s'a generală ținută la 29 Octobrie a. c. a ales pe anul 1902/3 următorul comitet: President: Dr. Vasile Bologa, director la școala de fete. Director de musică: Hermann Kirchner. Secretari: Vasile Stan, prof. sem. Cassariu; Nicolae Căldărea, funcț. de bancă. Archivar: Ioan Rebegea, funcț. de bancă. Econom: Ioan Silaghi, func. consistorial. Membri: Nicolae Benția, funcț. de bancă, Candid Popa, învățătoriu și Constantin Popp, func. de bancă.

Mare concert filarmonic în Sibiu. În săptămăna viitoare se va oferi publicului sibian iubitor de musică, ocasiunea de a pută participa la un *mare concert filarmonic*, ce-l va aranja în sala de la "Gesellschaftshaus", zeolul și binecunoscutul director de musică, dl *Hermann Kirchner*.

Concertul acesta va fi original în felul seu prin faptul că vor conlucra la el tôte reuniunile de musică din Sibiu de sub conducerea dlui Kirchner, a nume: "*Reuniunea română de musică din Sibiu*"; "*Hermannstädter Männergesangverein*" și "*Arbeiterbildungsverein*"; apoi un cor mai mare de dame, mai multe eleve ale dlui Kirchner, și Capela orașenescă întărită.

Programa detaliată, pe care o vom da într'un număr proxim, este cu multă îngrijire compusă și conține în total 9 puncte: musică clasică și populară, instrumentală și vocală, dintră cari trei puncte la va esecuta "*Reuniunea română de musică din Sibiu*".

Atragem de pe acum atențiunea publicului nostru românesc asupra acestui concert, care va satisface fără îndoială și celor mai esagerate pretensiuni ale cunoscătorilor de musică și cântare vocală.

Adunare învățătorescă. Despărțământul protopopesc Arad al reununii învățătorilor de la școlele confesionale române din protopopiatele aradane I—VII. este convocat la conferință în comuna *Sobotel* (Szabadhely) pe 7 Novembre st. n.

Concertul Vlădaia. Marți (4 Nov. n.) va avé loc în sala "*Unicum*" concertul dat de *Irina Vlădaia* cu concursul dōreii *Bárdossy* și al artistului dramatic G. Savu, cu următorul program:

Partea I. Gounod: "Balada și aria bijuteriilor" din opera "Faust" (*Vlădaia*), Solo la pian (*Bárdossy*), Adam: "Arie indiană" din opera "De-ași fi rege" (*Vlădaia*), Eminescu: "Versuri" (Gr. Savu), A. Thomas: Romanță din opera "Mignon" și Mascagni: Aria Santuzzi din opera "Cavalleria Rusticana" (*Vlădaia*), "Monologuri" și Anecdote populare (Gr. Savu), Verdi: "Cavatina" din opera "Ernani" și Parascviv: "După fragi și după mure" (*Vlădaia*).

Partea II: Bizet: "Habenera" din opera "Carmen" (*Vlădaia*), Solo la pian (*Bárdossy*), Lecocq: "Bolero espagnol" (*Vlădaia*), Coșbuc: "Doine și balade" (G. Savu), *Vlădaia*: "Doina Olteanului" (*Vlădaia*).

Începutul la 8 ore sēra. Prețurile: loge pentru 4 persoane 12 corôae, locul I. 3 corôae, locul II. 2 corôae, loc de stat 1 corôă. Bilete se vind la librăria Seraphin și sēra la cassă. O parte din venitul net va fi cedată pentru coplii sēraci fără deosebire de naționalitate. Planul, de a ceda pentru catedrală acésta parte a venitului, în urma deslușirilor primite de la factori competenți, a trebuit să fie abandonat din partea concertantei.

O nouă hoție în Arad. La banca "Aradi Ipar-és Népbank" s'a constatat zilele acestea o defraudare de preste 300.000 de corôae. Defraudantul e însuși directorul esecutiv al băncii, *Böhm Adolf*, care trăia pe picior mare și ducea rol de frunte în viața socială și politică a orașului. Până acum s'a constatat că lipsesc din bancă 305.000 de corôae, dar' e probabil — zice raportorul lui "Magyar Szó", — că mai târziu vor da de lipsuri încă și mai mari.

Profesorii se-și vadă de catedra lor. Ziariul ceh "Pilsinsky Listy" raportéză că Marți (28 Octobrie) M. Sa împăratul și rege al nostru a primit în audiență pe profesorul *Palacky*, care mersese să mulțămiască M. Sale pentru o distincție primită acum de curând. Cu acésta ocaziune M. Sa s'a întreținut mult cu *Palacky*, plângendu-se — cum zice numitul ziariu, — că de un timp încôci profesorii de universitate se ocupă foarte mult cu politica, și zicend că mai bucuros i-ar vedé dacă în loc de politică și-ar vedé de catedrele lor.

Cas suspect. Nu de mult dispăruseră din muzeul de la Sümeg cinci monede de aur de prin timpurile străvechi. Tôte cercetările puse la cale pentru aflarea hoțului, pe atunci fuseseră zadarnice. Zilele acestea însă galbinii s'au aflat. Cineva adevăd i-a oferit spre cumpărare muzeului național din Budapesta, unde fiind recunoscuți că sunt galbinii dispăruți din muzeul de la Sümeg, împiegații muzeului i-au sequestrat, ear' pe cel care îi adusese *l'au lăsat să fugă*. Așa spun ziarele din Budapesta. Cine însă și ce pômă a fost onorabilul, în cât l'au făcut scăpat, — nu ni-se spune.

Petrecere în Deva. Am primit invita-tare la petrecerea cu dans, care o va aranja tinerimea română din Deva și jur cu ocaziunea sfințirii bisericei gr.-or. din Deva, în sala redutei orașenesti de acolo Duminecă în 9 Novembre n. 1902. Venitul curat este destinat pentru decorarea internă a bisericei. Începutul la ora 8 sēra.

Un jude comunal energic. În "Magyar Szó" la rubrica "Nemzetiségi tulkapások" cetim următoarea întâmplare: Un am-ploiat de stat a eșit în comuna Maria-Nostra din comitatul Hont, în afaceri oficiale. În timpul petrecerii sale acolo antistia comunală având se publice locuitorilor ceva oficios, ju-ratul bătând tărăbana și cutierând satul spunea cele da spus în limba slovacă. Amploiatul a luat la răspundere pe judele: că de ce nu se face publicarea în limbă magiară? La acesta judele (se numește Ioan Corcio) i-a răspuns: *Până voi fi eu jude aici, numai slovacăște vom bate tărăbana.*

Pentru libertatea alegerilor. Un mare proprietariu din Bavaria, care la alegerile dietele a plătit unui zileriu o litră de bere, ca să voteze cu candidatul agrar, a fost osândit din partea tribunalului din Bay-reuth la o lună închisoare, pentru mituirea vo-turilor. — Firește, acesta s'a întâmplat în Bavaria, nu la noi!

Foișor de vîndut. Dintr-o obiectele foste ale bisericii parohiale din Sibiu-cetate, demolată acum, se mai află de vîndare foișorul (corul) femeilor. Comitetele parohiale, cari ar dori să procure acest foișor pentru biserica lor, se se adreseze la inspectorul realității archidieceșane, Pantaleon Lucaș, casariu cons. și căpitan ces. și reg. în pensiu-ne.

Tote la timpul lor! Cine n'a audīt ori nu a cetit știri despre vestita Sarah Bernhardt, tragi-diana franceză, care în butul văr-stei binișor înaintate (e de 64 ani) se crede încă tot prima și neîntrecută tragi-diană. Nu este teatru mai de seamă în Europa și Ame-rica, pe bina căruia Sarah Bernhardt se nu fi secerat fortune de aplauze și ovațiuni. Și ceea-ce în lunga și strălucită-i carieră arti-ștică nu i-s'a întemplat aici-odată, a pătīt în fine în Berlin, unde se dusesse cu gândul să pună corănda triumfurilor ei de pînă-acum. *Teatru au jucat-o!* S'a prezentat publicului berlinez în "Schauspielhaus" în rolul Fedore; la păsirea pe bina a fost întim-pinată cu tă-cere generală, nici aplauze, nici alte mani-festațiuni din partea publicului. După actul prim cele câteva aplauze timide au fost amu-șite de puternice pisăiri și câteva fluerături. Presa berlineză constată aproape unanim, că *prea tîrziu* a făcut vizită Berlinului și astfel nici na a meritat altă primire. Afară de ru-tina teatrală nu-i recunosc nici o altă calitate. Deruta din Berlin i-s'a potenat apoi prin faptul, că intendatura teatrului de curte din Drezda, aflând despre cele întemplate la Berlin a telegrafat artistei că nu reflecteză la reprezentațiunile ei și a sistat tratativele începute cu ea pentru a juca și pe bina tea-trului din Drezda.

Cutrămur în Dalmația. Sâmbătă pe la 10 ore 46 minute s'era în întreg districtul Cattaro s'a simțit cutrămur de pămēt cu direcție de la Ost spre Vest și cu durată de 4-5 secunde. Afară de spaima populațiunei, alte urmări cutrămurului n'a avut.

Catastrofă pe mare. Vaporul englez "Seang Leang", proprietate a chinezilor din Singapore (India), la începutul lunei August s'a cufundat în apropiere de Svatov, avēnd pe el 800 lucrători chinezi (culi) și 33.000 piculi de uez. Vaporul plecase din Amoi, unde sosise de la Penang. Cum raporteză la Hamburg "Ostasiatischer Lloyd", săptămā-nile trecute a fost aflată o luntre de salvare fostă a vaporului cufundat, care a fost pre-dată consulatului englez din Amoi.

Poporele Germaniei. "D. Reichsan-zeiger" publică rezultatul recensământului din Germania, conform căruia populațiunea imperiului e 56%, milioane de suflete. După limba maternă germani sunt 92%, ear' 8% sunt de alte naționalități. A nume: germani circa 51.8 milioane, poloni 3 milioane, francezi 211.000, masuri 142.000, danezi și norvegiani 141.000, litoani 106.305, casubi 100.000, venți 93.000, olandezi 80.000, italieni 66.000, moravi 64.000, cehi 43.000, englezi 20.000, ruși 9600, svedezi 9000, magiari 8000, spa-nioli 2000, portughezi 480.

Femeie de 106 ani. Sâmbătă a răposat în Comorn (Komárom) femeia Maria Schrank m. Fuksza, în etate de 106 ani. Până în clipele din urmă ale vieții baba era sănătoasă, auția și vedea bine, și spriginită de brațul unei rudeni făcea zilnic preumblări. Înainte de mōrte zisesse că după prānz voește să iasă la preumblare; conversând însă cu rudenia sa și-a închis deodată ochii și a răposat lin, fără nici o agonie.

Pentru mișelul — mōrte. Paul Tözsér din Gyōngyös după terminarea culesului și stōrcerea mustului și-a așezat în pivniță ro-dul muncii de preste an. Pentru-ca pivnița se se aeriseze însă mai bine, i-a lăsat ușa deschisă. La două-trei zile după așezarea mustului soția lui Tözsér aude deodată ge-

mete și câte un sbierat slab. Merg pe urma gemetelor și vede că un mișelul e întins la ușa pivniței, amețit de gazurile eshalate din must. Intră să l scōtă, dar' gazurile o ame-tesc și pe ea, și cade lāngă mișel. Într'un tārziu a fost aflată mōrtă împreună cu mișel cu tot.

Suferinșilor de nervi, bolnavi de gicht, reumatism, ingreunarea respirației, in-fluență, durere de cord, vijeit de urechi, du-rerile de cap, insomnie, cu un cuvēt, tutu-ror acelor cari sufer de nervi, nu putem să le recomandăm în-deajuns crucea dublă electro-magnetică Müller, k. k. Nr. 86967. Nenu-merate certificate ce sosesc zilnic dovedesc acēsta. Suntem în plăcută pozițiune de a putē da publicității următoarea voce:

"Stimate dle Müller! Aveam de la în-ceputul anului cūrēt așa o durere de cord și nu-mi puteam ajuta cu nici un leac, pînă nu mi-am procurat crucea dublă electro-mag-netică a dvōstră k. k. Nr. 86967; am în-trebuințat-o, purtānd-o trei luni de zile, și laudă cerului, m'am făcut sănētos, pentru care lucru lui Dumnezeu și dale îi aduc profunde mulțămiri. Cu totă stima: Ritterspohn Miksa. Galgocz 19/XI 1901". — Sun-tem convinși că aparatul dublu electro-mag-netic al lui Müller, k. k. 86976 este cu-noscūt onoratalui public; ear' acela, căruia nu-i este cunoscut aparatul, nu va să se se îndoiască de eficacitatea aparatului și se pōte adresa cu totă încrederea la dl Albert Müller în Budapesta V. strada Vadasz Nr. 42/V.

Cărți și reviste.

Au apărut:

Cărți de școlă. În editura librăriei H. Zeidner (Brașov):

A doua carte pentru deprinderea limbei magiare în școlele populare române, pe basa planului ministerial de învățământ, de Fran-cisc Kócs și Vasile Goldiș, ediția II, corec-tată. Prețul 50 fileri.

Elemente de fizică pentru școlele popo-rale, de Ioan Daru, ediția IV. Prețul 60 fileri.

I-a carte a coplior, sau abcedariul ilus-trat, pentru clasa I-ă primară (poporală), de St. C. Alexandrescu. (Carte adrobată de con-sistoriul din Caransebeș). Prețul 40 fileri.

Caietul de desenn Nr. 1 și 2, întocmit de Alexandru Lukács, profesor de desenn la gimnasiul r. cat. din Brașov. Nr. 1 cu 50 modele pregătitoare, ear' Nr. 2 cu 40. Prețul 20 fileri de număr.

"Iisus Cristos, cu cuvintele sfintei scrip-turi, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș, tipo-grafia diecesană. Editura autorului. Prețul 2 cor. 50 fileri. Scopul urmărit de autor prin publicarea acestei bune și folositoare scrieri ni-l spune el însuși în "prefață" în următoarele:

"Domnul și Mântuitorul lumii Iisus Christos, Fiul lui Dumnezeu, este întemeie-toriul bisericii noastre.

Nu-i cu puțință a fi membru adevērat al acestei biserici fără a cunoște viața pā-mētēscă a întemeietoriului ei: modelul a totă înțelepciunea și virtutea.

Momentele cele mai însemnate din viața lui Iisus se află în sfânta Scriptură.

Dar' de-ore-ce sfânta Scriptură, edată în biserica noastră, a devenit fōrte rară și scumpă, și fiind-că momentele vieții lui Iisus sunt înșirate în acēstă sfântă carte în mod fragmentar, la singuraticii evangeliști chiar necomplet și necronologic, în cāt mulțimea nici cu sfânta Scriptură în mână nu-și pōte forma o idee clāră despre viața lui Iisus: m'am vēdūt îndemnat a compune și a eda cartea de față.

La înșirarea cronologică a momentelor. din viața lui Iisus, cum și la stabilirea lo-curilor paralele am ținut în vedere socotin-țele esegetilor și ale unor autori ai vieții Mântuitorului, mai ales ale autorilor R. P. Didon (traducerea română) și I. B. Lohmann Textul e al Bibliilor edate în biserica drept-credincioasă română asemănāt cu cel grecesc (Tischendorf ed. XX).

Credem, că acēstă carte nu va lipsi din casa nici unui creștin bun și că va fi cu drag cetită din partea tuturor. Se pōte co-manda de la autor (Caransebeș), cum și prin librăria noastră archidieceșană (Sibiu).

AMVONUL.

Predică

la Cuvioșă Paraschiva (14 Octobrie st. v.) de Ioachim Muntean.

În numele Tatălui, și al Fiului și al sfântului Duh, Amin!

"Și a zis ei: iartă-ți-se tie pēcatele tale". Luca 7, 48.

Iubiții mei fi sufletești!

În cununa cea nevestejită a virtuților creștinești strălucesc la loc de frunte flōrea iertării, răspundind în jurul seu miros de bună minēzmă duhovnicescă.

Mila și iertarea sunt însușiri nobile, cari fac parte din proprietățile sufletelor alese, din comōra inimilor cucernice.

Frumos se exprimă în privința acēsta Psalmistul (Ps. 84, 11) zicēnd: "Mila și ade-vērul s'au întim-pinat, dreptatea și pacea s'au sărutat".

Însuși lumēa morală, continuarea vieții nōstre după judecata cea de apoi, — cum ne învață sf. maica nōstră biserica, — se guvernează după dreptatea lui Dzeu, dar' și după mila Lui.

Prin pēcatul strămoșesc firea omenescă s'a stricat, omenii s'au înrēit de așa, că într-u adevēr "nu este om, carele se viețuiescă și se nu greșiască", deci dar', dacă mila lui Dzeu n'ar fi, cu toții am peri.

Greșala însă îndreptare așteptă.

Dzeu în înțelepciunea sa cea negrăită și după nemărginita sa iubire de omeni a făcut cu puțință iertarea, condiționānd-o singur numai de la două recerinte, pe cari ale îm-plinī, stă cu desēvēșire în puterea nōstră: Cu privire la pēcatele ce le-am sēvēșit noi adevcă, se ne pocāim și îndreptām; ear' cu privire la cele-ce alții ni-au greșit nouē, se iertām.

"Tōte cātē voiți să vē facă vouē omenii, faceți și voi lor asemenea", — zice Māntui-toriul la Mat. 7, 12.

Ear' în rugăciunea domnēscă ne-a în-vēșat de-a dreptul să cerem de la Dzeu, ca "se ne ierte nouē pēcatele nōstre, precum iertām și noi greșeliilor nōstri".

O pildă frumōsă de iertare ni-se pove-stește în sf. evangeliu de astăzi.

Iisus, rugat fiind, a intrat în casa unui fariseu, cu numele Simon, ca ôșpe.

Înțelegēnd despre acēsta o femeie din cetate, cunoscută în deobște ca pēcătōsă, a venit la el aducēnd un alavastru cu mir și cum ședea el la masă, a cădūt la piciorle lui pe dinapoi și plāngēnd le uda cu la-crāmi, ear' cu pērul capului seu le ștergea și sărutāndu-le le ungea cu mir.

Vēdēnd acestea fariseul, zicea într-u sine: de ar fi acesta proroc, ar ști că mu-ierea, care se atinge de el e pēcătōsă. Și cu-noscēnd Iisus gāndul lui, i-a zis: "Simone, am ôre-ce se-ți spun:

Doi datornici erau datori unui cămā-tarnic, unul cu 500 de dinari, celalalt cu 50, și neavēnd ei cu ce plăti, li-a iertat amēn-duror datoria. Spune-mi, care dintrē dinșii 'l va iubi pe el?" Ear' Simon i-a răspuns: "Socotesc că acela, căruia i-a dārui mai mult". Iisus i-a zis: "Drept ai judecat".

Și întorcēndu-se cătră muiere, a zis lui Simon: "Veți pe acēstă muiere? Am intrat în casa ta. Cu apă piciorle mele nu le-ai șpalāt; ear' acēsta cu lacrāmi mi le-a udāt și cu pērul capului seu le-a șters. Sărutare nu mi-ai dat, ear' acēsta de cānd am intrat n'a încetat a-mi săruta piciorle. Cu unt de lemn capul meu nu l'ai uns, ear' acēsta cu mir mi-a uns piciorle. Pentru aceea grāiesc tie: iartă-se pēcatele ei cele multe, că a iu-bīt mult, ear' cui se iartă mai puțin, iubescē mai puțin". Și a zis ei: "Iartă-ți-se tie pēca-tele tale".

Ear' cei-ce ședea cu dīnsul au în-ceput a grāi întrē sine: "Cine este acesta, care iartă și pēcatele?" Atunci a zis Iisus muierei: "Credința ta te-a mātuit, mergi în pace".

Acesta e cuprinsul Evangeliu de astăzi. Sē cercām acum a-i afla și înțelesul.

Iubiții mei fi sufletești!

Vechia Țară jidovescă, în care și-a pe-trecut Iisus viața sa pāmētēscă, se află în părțile rēsăritului.

Omenii din părțile acelea au avut și au obiceiuri deosebite de ale nōstre. Astfel și Jidovii pe timpul Māntuitorului.

La masă buna-ōră ședea pe laviți înalte, răzimați cu cotul stāng de perin și cu piciorle întōrse, în cāt se putea ajunge la ele pe dinapoi.

Iisus urma într-u tōte obiceiul nevino-vat al pārinților: căci "n'a venit să strice legea, ci să o plinēscă" (Mat. 5, 17).

În chipul acēsta i-a fost deci cu pu-țință și muierei cei pēcătōși să se atingă de piciorle Māntuitorului, întocmai cum cu înlesnire i-a fost și învēșcelului celui iubit, Ioan, să se razime la cină de pieptul învē-ștorului. (Ioan 13, 23).

Mai aveau Jidovii încă un obicei din vechime, ca ôșpeșilor să li-se pună la dispo-ziție apă curată, aorea amestecată și cu mi-resme, pentru spālare, înainte de a se pune la masă, în semn de cinstire.

Fariseul Simon a întrelāsāt a îm-plinī acēstă recerintă, lucru pe care Iisus, ca ôșpe, i-l'a imputat cu finețā.

În istoriōra ce o povestește Iisus despre datornici, ca și în multe alte locuri ale sf. Scripturi, se vorbește de dinari. Dinariul era o monētă de argint, care valora apōpe prețul corōnelor nōstre de astăzi.

Erau însă și dinari de aur, de cātē 10 dinari de argint unul.

Din cel fel de dinari — de aur ori de argint — a constat pretensiunea cămāta-riului, Evangelistul Luca, — și numai el ne descrie ssena acēsta, — nu ni-o spune; dar' nici nu e trebuință. Lucrul de căpetenie e spus. Acesta e: diferența înzēcītă dintrē sumele celor 2 datorāși, cu cari datoriau cre-ditoriului lor, adevcă: 50 și 500.

Evangelistul nu ne spune nici nu-mele femeii, pōte dintr-un deosebit senti-ment de delicatețā, fiind ea de altcum cu-noscūtă creștinilor pe timpul Apostolilor, cānd s'au compus Evangeliile; nici chiar numele orașului, în care s'au petrecut cele povestite.

Dar' nici acēstă retācere nu scādē ni-mic din importanța lucrului. Cātē ni-se spun, sunt pentru noi material de ajuns de studiu și contemplațiune religiōsă-morală.

Intrē cei preșenți la masă, rolul de că-petenie, pe lāngă Iisus, l'a avut — alătura cu femeia — însuși găzduitoriul Simon.

El era fariseu. Cuvēntul fariseu în-sēmna: deschișit sau separatist.

Fariseii formau o sectă religiōsă deose-bită și se considerau pe sine de cei mai buni paznici ai legii și ai moravurilor jido-vesci; deci singuri îndreptāți a ședē pe scaunul lui Moise. (Mat. 23, 2).

Cei mai învēșți întrē ei se numiau legiui-itori. Specula și fățāria era nota caracteristică a vieții lor. Pentru aceste scādēri morale au fost necontenti și fără cruțare muștrați atāt de asprul Ioan Botezătorul, cāt și de blāndul Iisus Christos, numindu-i și unul și altul "șerpi și pui de năpārcă". (Mat. 3, 7, 23, 33.)

Cu tōte acēste în asemănare cu va-meșii, cari treceau de-a dreptul de "bolnavi" moralește și pēcătōși, ei erau socotiți mai buni, adevcă "sănētoși". (Luca 5, 31-32.)

Plin de îngāmfare ei priviau preste umēr la cei-ce nu se țineau de secta sau clasa lor, ori se alunecau la pēcate vēdite, bună-ōră cum era femeia din Evangeliu de astăzi. Neîndurători, cu inima împetrită, mila nu o cunoșteau.

Dovadă despre tōte acestea e și purtarea fariseului Simon cu femeia cea pēcătōsă, care însă s'a pocāit, pe cānd el însuși s'a smintit.

Ce învățām din tōte acestea? Vom vedē.

(Va urma.)

Notă.

Incepēnd a sosi conspectele con-tribuirilor la fondul catedralei din singuraticile parochii (adeacă de la parochieni de acolo), atragem aten-țiunea onoratei preoțimi, ca de-odată cu conspectele se trimită la oficiul cassei și suma colectată, ca astfel să nu se ingreuneze din samă afără ținerea în evidență a acestor con-tribuii mai mici.

[195] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu de la școala confesională gr. or. din Jibert, protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concurs cu termin de 15 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 600 corone. Informațiuni mai detaiate își pot lua concurenții de la oficiul parochial. Cererile sunt a se adresa oficiului protopresbiterat al tractului Cohalm.

Jibert, în 26 Octombrie, 1902.

Ioan Blaga
paroch gr.-or.

Vidi!

Nicolau D. Mircea
protopresbiter.

Nr. 524 1902.

[196] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu — de nou înființat — la școala noastră din comuna Poiana cu filia Găureni, se scrie concurs cu termin de 10 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Salariul legal de 600 cor. se va răspunde: 300 cor. de la popor, asemenea și cuartirul și lemnele necesare, ear' 300 cor., după cererea făcută, de la stat.

Concurenții și vor înainta, în termenul indicat, cererile instruite conform normelor, la subsemnatul oficiu protopresbiterat, însemnându-se că învățătoriu ales va fi dator a îndeplini și funcțiunea de cântăreț al bisericii, după care serviciu încă va avea venitele îndatinate.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Albei-Iulii, în conțelegere cu comitetul parochial.

Alba-Iulia, 11 Octombrie, 1902.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Cartea consilierului de medicină Dr Müller, apărută deja în a 40-a ediție, care tractează despre

Conturbările în sistemul nervos și secul

precum și despre vindecarea radicală a lor, se poate procura prin toate librăriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mărci postale o trimite franco **Curt Röber**, Braunschweig.

[181] 5-52

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpăta vrodată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ace va tolosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposît în Sibiu** la farmacia "Vulturul" C. Müller, piața-mare; farmacia Molnar, strada Cîsnădiei 59.

[1] 21—

Coróne pentru miri

din aur double, împodobite cu imitații de petri scumpe colorate, cu câte trei cruci, foarte frumoase și practice deore-ce se pot strîmta și lărgi după cum cere treburința, bucata costă numai **16 cor.** plus porto postal și pachetare cor. 1.20.

Cruci de lemn

28.5/16 cm.

pic-tură de mână în uleu reprezentând pe o parte "Restignirea Domnului" și doi îngeri ear' pe partea opusă "Botezul Domnului"; pe margini aurite cu aur veritabil; cele cu pictură simplă costă **cor. 9—**, ear' cele fine bucata **cor. 12—**, trimise cu postă recomandată costă cu 75 fileri mai mult.

Librăria archidiececană, Sibiu.

Asigurarea pe viață

este astăzi pentru viitorul fie-cărei familii un factor atât de important, în cât o poliță de asigurare pe viață se nu lipsesc în nici o familie. Mai favorabilă este aceea asigurare, care pe lângă ajutorul imediat în cazul morții, mai oferă asiguraților rămași în viață încă și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ % interese după banii solviți. În țera noastră există o unică bancă mutuală de asigurare, care — stînd la înălțimea chemării sale — corespunde acestor cerințe, și aceea este banca

"THE MUTUAL"

Acastă bancă e cea mai mare și cea mai avută bancă de asigurare din lume, dispunînd cu finea anului 1901 de o avere totală de

Franci 1.828,180.000.

Ea își are direcțiunea sa generală în New-York (America) și posedă în patria noastră concesiunea și garanța pretinsă de legile țerii. Neavînd acționari venitul ei întreg îl distribuie între cei asigurați. Asigurații se efectuează în toate combinațiile.

Direcțiunea pentru părțile ardelene:
în Cluj.

Director: Lud. de Szepessy.

Representanța cu corespondență în limba română în

Sibiu, strada Wiesen Nr. 10

Representant:

Eugen C. Pipoș.

[57] 7

Biblioteca "Bunul econom"

- Nr. 1. Nutrețurile ierbóse, cositurile (fênațele), prepararea fênelui și pășunile.
- " 2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
- " 3. Sêmênța plantelor agricole și sêmênțul lor.
- " 4. Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. — Recolta cerealelor.
- " 5. Economia vitelor sau zootechnia generală.
- " 6. Agrologia sau cunoșterea pãmînturilor și mijlocele de a le îmbunătăți.
- " 7. Agricultură generală — Lucrarea pãmîntului (Plugul, Grapa, Tãvãlugul și alte instrumente de mêrunțit pãmîntul).

Prețul unui exemplar 30 fil. — Se poate procura de la

Librăria archidiececană.

La Librăria Tipografiei Archidiececane se află de vînzare:

Poesii Postume, de M. Eminescu

Prețul: 1 C.
trimite cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Povești pentru anul prim școlar.

Lecțiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se poate procura cu prețul de 1 corónă de la

Librăria Tipografiei archidiececane.

Dr. Miron E. Cristea
archidiacon.

Cuvîntare
ocasională

la demolarea bisericii
din Sibiu-cetate.

Prețul 40 fil.

Cuvîntare
contra

betiei.

Prețul 30 fil.

Porto costă 6 fil. Se pot procura de la

Librăria archidiececană.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria archidiececană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rînduêla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani**. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidiececane.

NOU!

Pro 1903

NOU!

a apărut:

Calendariul



archidiececan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

Librăria archidiececană
Sibiu.